

pissarro

SINDICAT DE MESTRES ESTATALS - SINDICAT D'ENSENYANÇA PRIVADA
(CAP AL SINDICAT D'ENSENYANÇA)

GABRIEL ALOMAR I

L'AUTONOMIA

N.º 3 - 1-15 Octubre
(D. L. PM 533-1977)

BUTLLETÍ INFORMATIU SINDICAL de les ILLES

(Tema Monogràfic)

PRESENTACIO

Amb motiu de l'homenatge a l'escriptor i poeta, filòsof del futurisme, polític de la República i nacionalista, Gabriel Alomar, PISSARRA ha vist la necessitat de dedicar-li un monogràfic, el primer, sumant-se així a la campanya que el Congrés de Cultura Catalana i l'Obra Cultural Balear organitzen juntament amb les forces polítiques democràtiques de les Illes, organitzacions sindicals i associacions populars.

Aquest homenatge no és just un reconeixement a la figura d'en Gabriel Alomar sinó també una passa més cap al retrobament de la nostra identitat com a poble, trepitjada durant quaranta anys pel règim franquista. Creim que si aquesta recerca se limita sols a la sèrie d'actes programats, no haurem avançat gaire i farem un magre favor al nostre poble, a la nostra cultura.

Tothom -i en especial els treballadors de l'ensenyament que som uns dels responsables de la difusió de la nostra cultura-- hem de veure en aquest homenatge l'inici d'un llarg camí que, ara més que mai, cal emprendre cap a la plenitud de la nostra identitat. Nosaltres, i en especial els companys de més edat, recordam com la nostra llengua va ésser i és rebutjada a les escoles, la nostra realitat històrica, social, cultural totalment ignorada, i així un llarg etcètera. En definitiva, nosaltres, i tothom hem viscut com dins una espessa boira sense conèixer-nos a nosaltres mateixos i encara avui els infants, companys nostres de cada dia, estan condemnats a això.

Per tot això, l'homenatge a n'Alomar ha d'ésser la nostra presa de consciència de les necessitats del nostre poble, de la defensa, recerca i ensenyament de tot allò que ha estat nostre i ha de continuar essent nostre.

Per acabar, esperam que aquest bolletí quasi totalment escrit en la nostra llengua serveixi per avançar cap a la defensa d'ella i cap a la trobada de les identitats de tots els pobles i nacionalitats de l'Estat Espanyol, i no sigui un instrument de divisió entre nosaltres sinó, ben al contrari, punt de partida d'aquest llarg camí que hem de fer tots junts, illencs i no iccs, col·lectivament.

SUMARI

	<u>Pags.</u>
-Presentació	2
-IMATGE DE GABRIEL ALOMAR (A. Serra)	3-4
-CONTRA EL DOGMATISME DELS LLIBRES DE TEXT (Gabriel Janer)	5-6
-PERQUÈ UNA ESCOLA EN CATALA (Mata de Jonc)	7
-ENSEÑANZA Y AUTONOMIA (Pere Rios) .	8

TRADUCCION CASTELLANA

Con motivo del homenaje al escritor y poeta, filósofo del futurismo, político de la República y nacionalista, Gabriel Alomar PISSARRA ha visto la necesidad de dedicarle un monográfico, el primero, sumándose a sí a la campaña que el Congreso de Cultura Catalana y la Obra Cultural Balear organizan junto con las fuerzas políticas democráticas de las ILLES, organizaciones sindicales y asociaciones populares.

Este homenaje no es sólo un reconocimiento a la figura de Gabriel Alomar sino también un paso más hacia el recobramiento de nuestra identidad como pueblo, pisoteada durante cuarenta años por el régimen franquista. Creemos que si esta búsqueda se limita nada más a la serie de actos programados, no habremos avanzado demasiado y haremos un flaco servicio a nuestro pueblo, a nuestra cultura.

Todos -y en especial los trabajadores de la enseñanza que somos algunos de los responsables de la difusión de nuestra cultura- tenemos que ver en este homenaje el inicio de un largo camino que, ahora más que nunca, hay que emprender hacia la plenitud de nuestra identidad. Nosotros -y especialmente los compañeros de más edad- recordamos como nuestra lengua fue y es rechazada en las escuelas, nuestra realidad histórica, social, cultural totalmente ignorada, y así un largo etcétera. En definitiva, nosotros, y todos,, hemos vivido como dentro de una espesa niebla sin conocernos a nosotros mismos y todavía hoy los niños, compañeros nuestros de cada día, están condenados a esto.

Por todo ello, el homenaje a Alomar ha de ser nuestra toma de conciencia de las necesidades de nuestro pueblo, de la defensa, búsqueda y enseñanza de todo aquello que ha sido nuestro y ha de continuar siendo.

Para terminar, esperemos que este boletín escrito casi totalmente en nuestra lengua sirva para avanzar hacia la defensa de la misma y hacia el reencuentro de las identidades de todos los pueblos y nacionalidades del Estado Español, y no sea un instrumento de división entre nosotros sino, muy al contrario, punto de partida de este largo camino que hemos de hacer todos juntos, isleños y no isleños, colectivamente.

	<u>Pags.</u>
-LA CUESTION EDUCATIVA EN LOS ESTATUTOS DE AUTONOMIA (Manuel Domenech)	9
-GUIO DIDACTIC SOBRE LA VIDA I OBRA DE GABRIEL ALOMAR (Departament de Pedagogia Facultat) . . .	10-12
-TAULES CRONOLOGIQUES-BIBLIOGRAFIA	13-15

IMATGE

de

**GABRIEL
ALOMAR**

GABRIEL ALOMAR I VILLALONGA va néixer a la Ciutat de Mallorca a un any transcen- dental per a l'Estat espanyol: 1873, data que enmarca l'experiència de la Primera República, Però aquest moment històric i polític de signe federal, que, havia de tenir com a figura cabdal a Frances Pi i Margall, durà a penes nou mesos i el seu enderrocament comportà el restabliment de la monarquia borbònica, és a dir, la garantia dels privilegis de la classe en el poder, així com el retorn a les velles fórmules d'organització, l'ancien régime. Aquest període crític per molts de conceptes tingué repercussions diferents a les nacions de l'Estat i posà en evidència les contradiccions que estaven produint-se a Catalunya Principat, per exemple, el fenomen de la Renaixença és un fet-entent per "renaixença" no tan sols una reeixida literària, sinó un desenvolupament de dinàmica política- que tingué conseqüències més restringides a les nostres illes. L'any 1886 Valentí Almirall publicaria lo catalanisme, on trobam resumides les aspiracions de tot aquest moviment político-cultural, i a Mallorca la publicació de "La Palma" (1840) havia aportat els primers elements de redreçament cultural.

No hi ha dubte que Gabriel Alomar fou sensible a tot aquest procés durant l'època d'estudiant a l'Institut de Ciutat on recolliria inquietuds que mai no l'abandonarien. Quan es traslladà a Barcelona per a estudiar a la Universitat, un professor seu, Lluís Pons i Gallarza, el posà en contacte amb Rubió i Ors i els cercles catalanistes de Barcelona(1). L'estada en aquesta ciutat li fou decisiva perquè hagué de ser a Barcelona on Alomar buscà -i trobà, en part- camp d'acció i d'expressió del seu pensament polític. La societat mallorquina de començaments del segle XX, dominada pel caciquisme i pel clergat més integrista, l'aillà moltes vegades, poc o gens sensible a les noves idees de progrés que Alomar preconitzava.

L'any 1904 és una fita en la vida d'Alomar. Juntament amb d'altres intel·lectuals mallorquins(2) prengué part a un cicle de conferències organitzat per l'Ateneu de Barcelona, on Alomar llegí El Futurisme. un text que l'any següent publicaria l'editorial Avenç. Aquest va ésser el seu primer contacte seriós, que aniria eixamplant i enriquint a través de les col·laboracions en el mitjans de comu-

nicació, especialment a "El Poble Català" i "La Campana de Gràcia". En el primer hi escrivia un article quasi diari sota el títol general d'Sportula, signats amb el pseudònim de Fòsfor.

Dos fets, però, donaran la dimensió política i humana d'Alomar. L'any 1904 és detingut, processat i condemnat a mort - Joan Rull per anarquista i autor, segons el fiscal, de la col·locació d'una bomba als urinaris de les Rambles de Barcelona. (3) Alomar, des de la premsa, sortí en defensa, gairebé en solitari, de Rull i Cridà l'atenció ciutadana sobre la necessitat, l'exigència cívica d'abolir la pena de mort. L'enèrgica actitud política d'Alomar quedà aïllada, sotmesa al buit i al silenci a causa de la complexa situació ambiental de Barcelona, i Joan Rull juntament amb altres companys foren ajusticiats l'any 1908. Anys després i també des de la premsa barcelonina emprèn solitaria altra vegada la defensa de Ferrar i Guàrdia, víctima governamental i expiatòria de la tristament famosa "setmana tràgica", a qui el govern Maura eplicà la màxima pena, és a dir, que exercí l'abús de poder que representa aquest càstig pretesament exemplar, durant el procés del qual es produïren moviments de solidaritat internacional amb el director de l'Escola Moderna.

Alguns anys després, el 1912, Gabriel Alomar recolliria les conclusions d'aquests esdeveniments com a aportació seva al congrés de la Llibertat celebrat a Barcelona, de la qual es feren dues edicions (en català i castellà) amb el títol de la Pena de mort.

Mentrestant, exercí com a professor a l'Institut de Ciutat de Mallorca i el 1910 es presentà a oposicions per a càtedra a Madrid. No les tragué -la premsa se'n féu ressó, debatent els sistemes d'oposició, un dels atavismes estatals més permanents- fins a l'any següent, 1911. Ocupà una plaça a l'Institut de Gijón i al de Figueres (1912), del qual va ésser director. Aleshores havia publicat ja dos treballs fonamentals on exposava el seu pensament com a nacionalista catalanista: El catalanisme socialista i Negacions i afirmacions del catalanisme (ambdós del 1910) també havia aparegut el seu únic llibre de poemes, la columna de foc (1911) L'època de catedràtic i director de l'Ins-

titut de Figueres és, sens dubte, la d'activitat política més intensa. Durant aquest temps es relaciona políticament amb Francesc Layret, Marcel·lí Domingo i Angel Samblancat entre d'altres, i amb dirigents obrers com Salvador Seguí "El noi del Sucre" i Angel Pestaña. Amb Marcel·lí Domingo i Francesc Layret funda el Bloc Republicà Autonomista (1916), després el Partit Republicà Català (1917). El 1920 funda la Unió Socialista de Catalunya, de la qual és president. L'any 1919 surt elegit diputat a Corts per Barcelona(4).

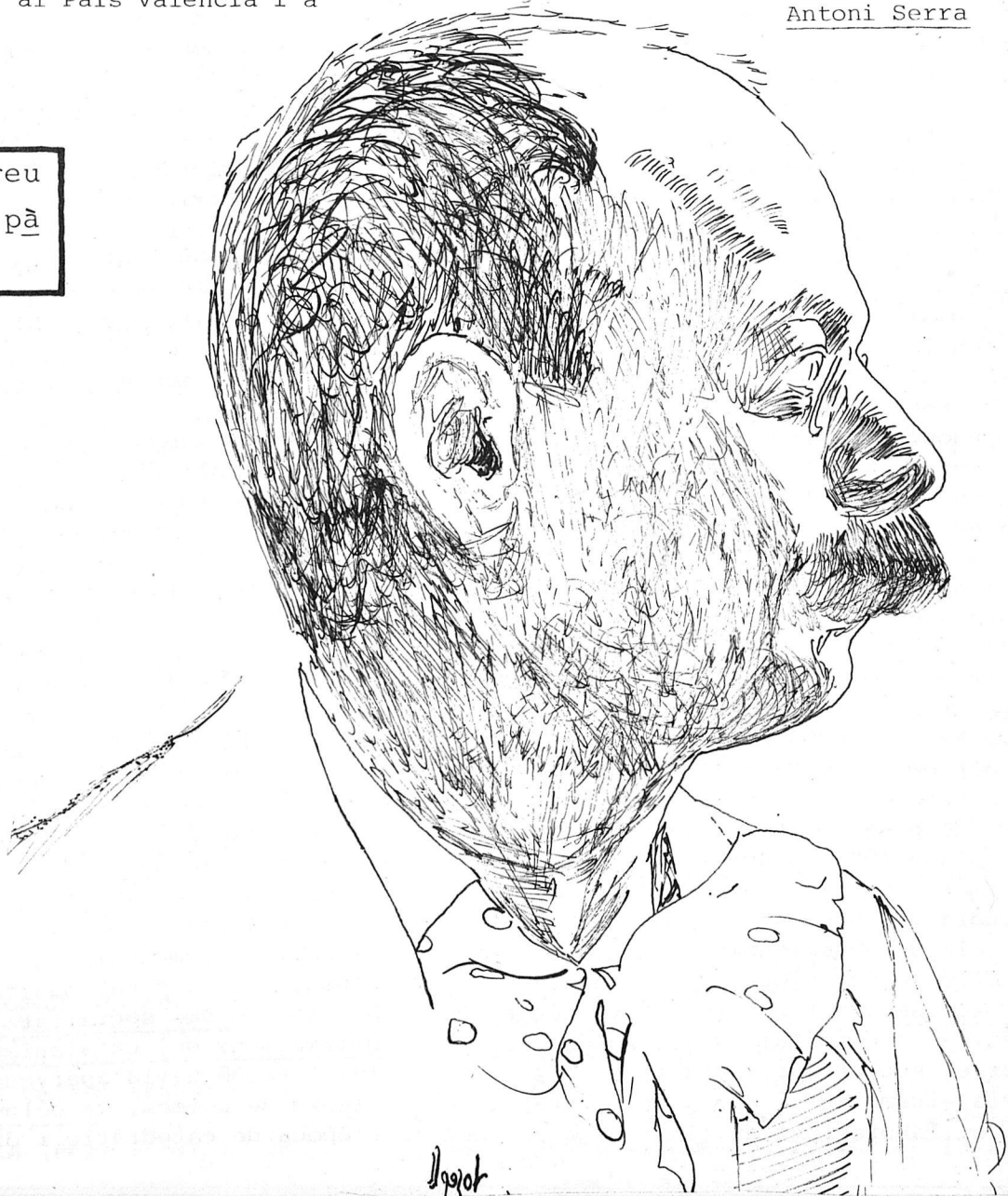
L'any 1920 torna a Mallorca a ocupar la càtedra de Llengües Clàssiques a L'Institut de Ciutat. Era un retorn físic perquè Gabriel Alomar no s'havia deslligat mai de la problemàtica social, política i cultural de Mallorca, problemes que sentia com a propis i pels qual lluità amb els mitjans que tenia a l'abast.

Jo diria que els eixos fonamentals que caracteritzen la personalitat d'Alomar com a polític i intel·lectual podríem esquematitzar-los així: el nacionalisme (pancatalanista, és a dir, que reconeixia a les nostres illes, al País Valencià i a

Catalunya-Principat); les seves conviccions republicanes que mantingué fins a la darrera hora; el federalisme (lluità per l'autonomia); el socialisme, que sempre conjuntà amb les seves aspiracions nacionalistes i la seva lluita constant per una societat futura més justa, més democràtica i més progressiva. La vida de Gabriel Alomar, una trajectòria de 68 anys que acabà a l'exili d'Egipte (1941) com a ministre plenipotenciari de la República, tingué sempre aquests denominadors comuns de servei a un poble i a una cultura. Perquè hi hagué homes com ell, amb voluntat de lluita, que, malgrat decepcions i entrebancs greus (des de la "setmana tràgica" a la dictadura de Primo de Rivera, el "bienni negre" de la República i la guerra civil), volgueren mantenir-se fidels podem dir que els estralls no han estat tan grans. Podem dir que, malgrat els quaranta anys de silenci i de deformació sistematitzada. l'obra i el pensament d'Alomar segueixen vigents, perquè constitueixen elements aclaridors del nostre present sempre que vulguem que tenim perspectives de futur.

Antoni Serra

Atenció: Trobareu les notes a la pàgina 7

CONTRA EL DOGMATISME DELS LLIBRES DE TEXT

per: Gabriel JANER MANILA

El dogmatisme és per a Gabriel Alomar la més gran de totes les calamitats pedagògiques, allò que redueix la vida a una llei o a una doctrina. No és hora aquí de discutir la influència modernista sobre el pensament d'Alomar a l'hora de determinar la seva escala de valors, les seves posicions pedagògiques. En el fons, hi ha en el seu ideari una mescla de modernisme tardà i de noucentisme, allò que el feia estimar el sentiment de pura bellesa i llibertat, i allò que l'unia als homes de la liga de Educación Política, promoguda per Ortega i Gasset el 1915. Alomar heretà del primer l'apel·lació a la sensibilitat contra la força i contra l'autoritarisme - el risc i l'audàcia de l'estudi, la set insaciable de conèixer; rebé dels segons - el rebuig de la superstició i del fanatisme en tots els seus aspectes, la proposta de ciutadanisme i el sentit redemptorista de les élites.

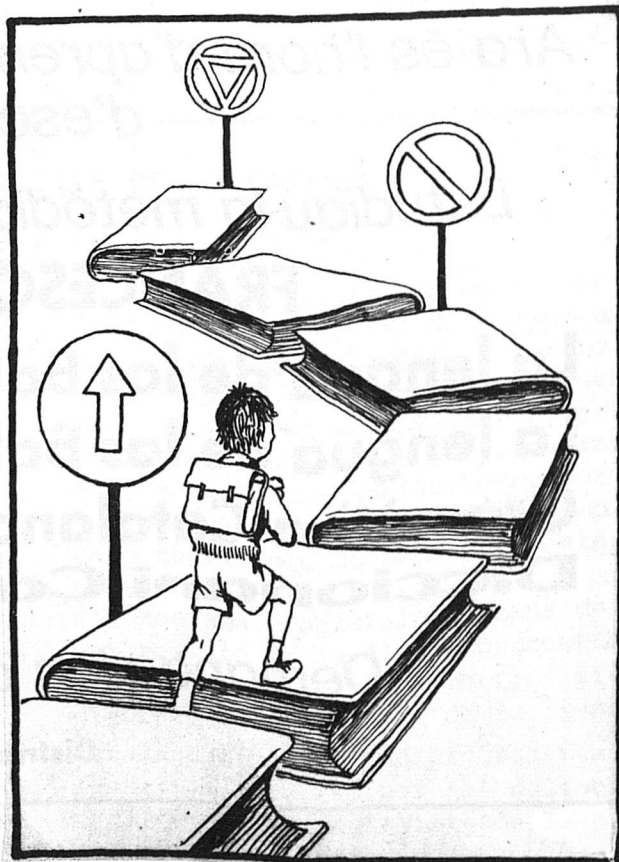
La vocació pedagògica de Gabriel Alomar és indiscutible. Caldria recordar aquí, encara que només sigui de passada, la seva activitat com a professor a l'Institut de Ciutat de Mallorca (Professor auxiliar des del 1901 al 1909) i com a catedràtic a l'Institut de Gijón (1911), a l'Institut de Figueres (1912-1920) i a l'Institut de Ciutat de Mallorca, a partir del 1920, etc. També en els seus articles - alguns milers d'articles periodístics escrits al llarg de la seva vida - hi ha sempre una clara preocupació pels problemes educatius, des de la concepció sacerdotal del mestre a la formulació d'una escola capaç d'introduir la consciència de l'alumne en el món de les idees i en el regne dels valors. - Creu Alomar - i segueix en aquest sentit - una llarga tradició que comença a prendre cos a partir de la 1ª República amb els homes de la Institución Libre de Enseñanza, en el profund respecte a la consciència de l'educand, en el caràcter evolutiu dels valors morals, en el neutralisme ideològic i en la capacitat de l'escola d'integrar el ciutadà futur en el si de la societat democràtica.

A l'hora d'encarar-se amb el problema dels llibres de text - Alomar hagué de suportar un decret pel qual s'imposava la uniformitat d'un sol llibre, el decret del text únic - reacció amb fermesa, tot exposant el seu ideari, sempre des de la doble perspectiva de la qual he parlat.

Hi ha en aquest sentit una idea ben clara que es va repetint un pic i un altre:

el dogmatisme només es pot combatre amb la intel·ligència creadora. Escriu el 1917: "Los peligros del libro de texto son de tres clases: los unos nacen de la influencia del autor, los otros del dogmatismo que comunican a la enseñanza; los otros del abuso económico de su precio". Observava que la tradició científica dels pobles és la resultant de la diversitat i de la rivalitat d'escoles. Responsabilitzava els llibres de text de la mediocritat de la formació dels professors: "La barbarie increíble de ciertos libros de texto (recuérdese la batalla memorable que les dio el semanario España) es una consecuencia vergonzosa de la formación de nuestro profesorado", i pregonava que la formació més vàlida és la que s'allibera de la norma: "Observad que muchos niños prodigios suelen permanecer toda su vida en la infancia, y pasan por el mundo como eternos "sobresalientes", incapaces de reacción personal. Así como no hay que confundir los "memoriones" con los verdaderos talentos, tampoco hay que tomar por pequeños sabios a los que doblegan su racionalidad bajo una norma que ha sellado su alma como una marca de fuego, desde la escuela infantil".

(segueix a la pag.6)

La intel·ligència és, per tant, la capacitat de desprendre's dels llibres, el crític de rebel·lió contra les aules: "El discipulo aplicado, el sobresaliente, es una calamidad! Hay un precedente fatal en las impecables hojas de estudio de los alumnos eternamente premiados. Se necesita un temple heroico para que el discipulo, llegado a la edad viril, "aprenda a desaprender lo aprendido", se libere de su farrago académico, reaccione contra la servidumbre intelectual de las aulas, suelte el lastre embrutecedor de los textos y de las habituales explicaciones, haga la revolución personal de su espíritu y pronuncie, con toda su alma, el grito de rebeldía mental".

Hi ha, segons Alomar, un concepte creatiu i masculí del estudi, i un altre concepte femení que converteix el cervell en una matriu: "Los empollones", producte essencial y femíneo del libro de texto convierten el cerebro en una matriz, en lugar de convertirlo en el órgano de la genialidad que engendra, y no concibe, como indica la misma palabra".

Contra la direcció única del llibre de text, Alomar proposa la utilització d'una multiplicitat variada de textos. Després, afegeix: "Yo no siento amor por el libro, sino por la Palabra; por la Pala -

bra que duerme en él, no sé si en una prisión en un palacio. Yo quiero agitar mis manos sobre ella como la banderola que arroja del palomar a las palomas; quiero saber si queda en ella todavía potencia de vuelo, facultad de símbolo, capacidad de ser todavía la Paloma del Espíritu, la Mariposa del Alma". Llegir un llibre és, en definitiva, una lluita mortal, potser un connubi fecund, sempre, un debat de la intel·ligència: "Jamás he abierto un libro -afegeix- sin mantenerme previamente ignorante ante su lectura, para que ella me convenza o para que yo mentalmente destruya sus conceptos, a medida que yo voy leyendo". Contra el llibre de text "sarcófago de la trasnochada ciencia oficial", proposa la continuada i repetida revisió dels valors. En aquest sentit, enfront de la ciència estàtica del Llibre, planteja la necessitat d'un professor capaç de rompre amb aquesta estaticitat i esdenvenir per ell mateix el principal factor de la ciència dinàmica. "El libro es un estanque, la palabra del profesor una cascada". En definitiva, la proposició es dirigeix a un professor creatiu capaç de reaccionar un dia i un altre contra les imposicions dels altres i contra el dogmatisme de les seves pròpies conviccions.

Ciutat de Mallorca,
octubre de 1977

*Ara és l'hora d'aprendre bé
d'escriure en la nostra llengua.*

Estudiau-la metòdicament en els llibres de

FRANCESC DE B. MOLL:

La lengua de las Baleares, 1 (grau elemental)

La lengua de las Baleares, 2 (grau mitjà)

Gramàtica Catalana (per a universitaris)

Diccionari Castellà-Català

Demaneu-los a qualsevol llibreria

Distribució: LLIBRES MALLORCA. Fortuny, 3. Palma

ESCOLÀ EN CATALÀ..?

PER

MATA DE JONC

El problema de la autonomia va intimament lligat amb l'ensenyança: de fet es lluita no tan sols per a una escola allà on es parli en català, sinó també per la descentralització, programació, material a utilitzar i, en definitiva, per a construir un altre tipus d'escola, per un poble determinat i amb una ealitat concreta.

Perquè ens plantejarem la lluita de una escola en català? Perquè un poble amb unes costums, folklore llengua, cultura, economia concrets té dret a una ensenyança a partir de la seva realitat; a l'estudi e investigació de la seva propia historia, geografia, fet social...

Ara per ara, una escola amb aquestes característiques, sols pot esser assumida per un grup molt de terminat de la societat, degut a la desventatja en que es troba el català, i a que les dificultats econòmiques que es presenten encareixen exageradament l'educació: Sense subvencions ni ajudes municipals, s'obliga a que l'escola hagi de ser privada.

Paralela idò a la lluita per una escola en català entenem que és necessari dur-hi la de una escola pública i gratuïta.

Lluitar per una escola en català no tan sols té una explicació reivindicativa per l'existència real d'un poble, sino que també té una explicació pedagògica i psicològica de cara al nin, a la vegada que és un plantejament nou del tipus d'ensenyança a fer.

No podem parlar de l'aprenentatge de la llengua, comunicació, socialització, escriptura i lectura, desenvolupament i evolució del pensament del nin, deslligat de la llengua materna. L'integració a l'escola, i que aquesta no sigui un medi deslligat de la vida quotidiana del nin, depen fonamentalment de la parla de la llengua materna i de la situació d'un medi no diferent per ell viscut; això afavoreix l'actitud de l'al.lot

la comunicació, l'espontaneïtat, la disponibilitat favorable a l'aprenentatge de l'escriptura i la lectura, i en definitiva a l'utilització i normalització de la nostra llengua.

"POBLE QUE SA LLENGUA RECOBRA
ES RECOBRA A SI MATEIX..."

MATA DE JONC

IMATGE DE GABRIEL ALOMAR..(VE DE LA PÀGINA 4)

NOTES

- (1). En aquest sentit, una carta de son pare, Joan Alomar, (19 de novembre de 1899) és absolutament reveladora: "Por lo visto en ésa (es refereix a Barcelona) ya te conocen como regionalista, lo cual a la verdad no sé si a la larga te ha de favorecer o perjudicar si esto toma otro rumbo que no sea el literario, como en el fondo creo que quieren muchos de sus partidarios".
- (2). Miguel dels Sants OLIVER, Joan ALCOVER, Mateu OBRADOR, Miquel COSTA I LLOBERA i Joan TORRANDELL.
- (3). Josep RULL I LLADÓ, pare dels germans Joan i Hermenegildo, que eren els implicats a l'afer esmentat, publicà el 22 de maig de 1908 en el "Diario

de Alicante" una llarga confessió personal amb el títol de Mismemorias del terrorismo, on dóna la versió dels fets, i les dedicà a los "señores don GABRIEL ALOMAR; don Roberto J. Peiró; don Antonio Gómez Tortasa y D. Narciso Bas Socías, escritores". i afegeix: "Acéptenlas (les memòries) como testimonio de profunda y eterna gratitud".

- (4). El programa electoral d'Alomar defensa: revisió de la llei d'Ordre Públic abolició de la pena de mort; llei de divorci; cooficialitat de la llengua catalana; implantació progressiva de les lleis obreres, per tal de facilitar l'evolució socialista de la propietat, entre altres punts.

Enseñanza

Y AUTONOMIA

PERE RIOS

El "genocidio" cultural realizado por la dictadura franquista al reprimir perseguir y desmantelar la propia personalidad de los diversos pueblos y nacionalidades que configuran el Estado Español (mediante la prohibición del uso público de sus lenguas "en" y "de" los medios de comunicación social, la liquidación de las instituciones culturales y educativas, la depuración de maestros y enseñantes, y la deformación sistemática de la historia y cultura propia) plantea serios problemas en el momento presente y de cara a una normalización social, cultural y política en un futuro no muy lejano.

Entre estos problemas cabe reseñar la alienación cultural y la situación de disglosia que supone la marginación de toda la realidad histórica, social, cultural, ... y el abandono de nuestra propia lengua. Aún más, esta política genocida ha intentado crear una división artificial en el mismo seno - de las clases trabajadoras, acentuando las diferencias lingüísticas y culturales; Resultado de ello son las diferencias surgidas entre "forasters" y nativos con toda la carga discriminatoria que conlleva el "trato" entre ambos por razones idiomáticas (además de las cuestiones económicas, también importantes).

Los trabajadores de la enseñanza hemos padecido enorme y directamente - las consecuencias de la manipulación a que el sistema educativo sometía a las nuevas generaciones para lo que antes debían ser ellos mismos manipulados. Basta recordar como ejemplo significativo la "educación-deformación" de las Escuelas Normales de Magisterio: quién crea que obtuvo el título con una mínima preparación pedagógica, cultural humana y social, que tire la primera piedra...

Pero a pesar de este genocidio, - de esta manipulación, los pueblos y nacionalidades perduran (Recordemos las palabras de Cambó al respecto: "los políticos, mueren; los partidos-ideas, pasan; pero el hecho nacional, sigue..") Hoy, ya casi nadie cuestiona el carácter plurinacional del Estado Español y pocos son quienes persisten todavía en las falsas convicciones sobre teorías

idealizadoras. Recuerdo ya como pequeña anécdota la sorprendente contestación de un compañero cuando oyó hablar de las nacionalidades del Estado Español: "Eso demuestra la poca cultura de la gente al ignorar que España es una nación..". A pesar de que todavía no está suficientemente difundida la terminología socio-antropológica y política sobre la cuestión nacional, avanzamos ya hacia la autonomía mediante a reivindicación de los Estatutos como forma de descentralizar los centros de gestión y decisión y acercarlos cada vez más a su punto de origen natural: el pueblo.

Como educadores - y a pesar de que nos lo omitieran en nuestro aprendizaje pedagógico- sabemos de la necesidad de que los escolares aprendan los mecanismos del lenguaje y de la escritura en su lengua materna, de que la "escuela" ha de estar enraizada en la realidad social y cultural a la que pertenece, de que los centros de gestión, decisión y programación en materia educativa cuando más cerca de la comunidad y de la escuela, mejor.

Sabemos también de los enormes problemas por los que atraviesa nuestro sistema educativo, tanto a nivel infraestructural como a nivel didáctico pedagógico, y sabemos también de las enormes deficiencias en que se halla la enseñanza en nuestras ILLES, no es necesario detallarlo.

Adecuar el sistema educativo a las necesidades reales de la población de las ILLES es ya una prioritaria necesidad que no puede esperar más ni ser realizada fuera de nuestras propias coordenadas geográficas, sociales y económicas. Pero no basta con que en lugar de llevarse a cabo este replanteamiento en la capital del Estado se realice en las Illes, es necesaria la participación de todos los estamentos afectados en el proceso, objetiva y seriamente, sin dejarnos llevar por esquemas mentales inculcados y por antagonismos provocados por falsas ideologías.

Ello sólo es posible en el marco de una real y auténtica autonomía que nos permita disponer de nuestros propios recursos en materia educativa.

L'ensenyament i els ESTATUTS

MANUEL DOMENECH

El Decreto de Nueva Planta de 1.717, significó para los "Països Catalans" la pérdida "por derecho de conquista" de las seculares instituciones autonómicas y de autogobierno encabezadas por las respectivas Generalitats en Cataluña y País Valencià, y por el "Gran e General Consell" en nuestras ILLES. Este primer paso, seguido de posterior división en provincias, trajo consigo el rígido centralismo que hemos padecido hasta nuestros días. Este afán centralizador se extendió a todos los campos y por todos los medios, decretos, disposiciones y normas que suprimieron las instituciones y leyes propias, hasta los medios subterráneos y coercitivos (recordemos la recomendación de Felipe V de "introducir mañosamente la lengua de Castilla en esas islas" siguiendo con la posterior supresión de la Universidad literaria de Mallorca... Todo ello agravado por el genocidio, no tan solo cultural, que se ha redoblado durante estos últimos cuarenta años.

Tras el inicio del recobramiento que -- significó, a distintos niveles, la Reneixança en los Països Catalans, los años de la Segunda República fueron en general, los más ricos en la plasmación de las aspiraciones de las Nacionalidades y pueblos del Estado Español en forma de Estatutos de Autonomía.

Centraremos esta aproximación en base a los artículos que afectan directamente los temas de enseñanza en la primera Constitución de la Segunda República (9-XII-31), en el Estatut de Catalunya de 1932 aprobado por el Parlamento (9-II-32) sobre un texto plebiscitado abrumadoramente y que fue el único que pudo llevarse a la práctica, en el Estatuto del País Vasco, plebiscitado y que fue aprobado por el Parlamento pero que no pudo entrar en vigor (6-X-36), en el Estatuto de Galicia que sólo llegó a plebicitarse (28-VI-36), en el Avantprojecte d'Estatut de la Regió Valenciana (11-VII-31) y en el Avantprojecte d'Estatut de les Illes Balears (19-VI-31) y Projecte de Estatut de Mallorca i Eivissa (23-VII-31).

La plasmación en forma estatutaria de las aspiraciones autonomistas tuvo su desarrollo en torno a la Constitución de la Segunda República, con el paréntesis del bienio negro, en que fue suspendida la vigencia del Estatut de Catalunya y significó un estancamiento en el resto, éste de carácter definitivo en las ILLES.

La Constitución de la II^a República declaraba, entre otras, la gratuidad y obligatoriedad de la enseñanza primaria, el carácter de funcionarios públicos de los enseñantes, reconocía el derecho a las regiones autónomas a

enseñar en sus lenguas respectivas, el estudio obligatorio del castellano y se reservaba el derecho de creación de instituciones docentes a nivel de todo el Estado así como su inspección en general. En los distintos Estatutos se recogían de forma general las atribuciones de los poderes autonómicos: Enseñanza, creación y sostenimiento, a todos los niveles, incluidas las -en su caso- respectivas Universidades Autónomas; b) los archivos, bibliotecas, museos, patrimonio artístico y bellas artes. La pormenorización era diversa dentro de las líneas antedichas. Es de destacar el rango de lengua Oficial o Cooficial que se reconocía a la propia de cada región así como la obligatoriedad de su conocimiento para los funcionarios de sus respectivos ámbitos.

El resultado de la insurrección militar - del 18 de julio abre un largo y doloroso paréntesis que ha comenzado a romperse con el restablecimiento de la Generalitat Provisional en Catalunya.

El recobramiento en las ILLES saliendo de la larga noche de la dictadura franquista lo encontramos, a nivel de textos, en los trabajos del Colegio de Abogados y de la Asamblea Democrática de Mallorca que no han visto la luz pública pero que fueron un inicio. El texto del Avantprojecte d'Estatut de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera redactado por un grupo de independientes a instancias de la Asamblea Popular, y las Bases per un Avantprojecte d'Estatut d'Autonomía de les Illes del P.C.E. a les Illes.

La firma del Pacte Autonomíc suscrito por la inmensa mayoría de fuerzas políticas de derecha e izquierda va cristalizando, entre otras, en una comisión redactora de un proyecto de Estatuto. En estos momentos y como primer paso para la consecución de la Autonomía dicha comisión tiene previsto, previo consentimiento de los Partidos firmantes del Pacte, redactar una propuesta de régimen transitorio basado en los siguientes puntos:

- 1.- La autonomía de las ILLES está plenamente justificada por los precedentes históricos. No se trata pues de una innovación jurídica, sino de una auténtica recuperación de poderes.
- 2.- La transferencia de atribuciones del Estado al ente autonómico en régimen transitorio habrá de ir acompañada de la correspondiente asignación de recursos para asegurar desde el primer momento la eficacia de su actuación.
- 3.- Entre las atribuciones obtenidas ya en régimen transitorio debería figurar necesariamente el uso del catalán y el control de la educación a todos los niveles, con la asignación de recursos correspondientes, a fin de fundamentar la autonomía sobre bases sólidas.

guió didàctic

VIDA I OBRA D'EN GABRIEL ALOMAR

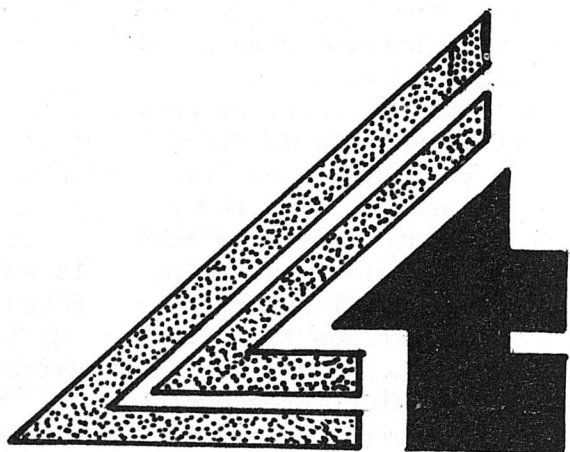
PER EL DEPARTAMENT DE PEDAGOGIA

(FACULTAT DE FILOSOFÍA I LLETRES - CIUTAT)

INTRODUCCIÓ

En Gabriel Alomar és un desconegut, tant dins les escoles com a nivell de la gent. Però no tan sols és en Gabriel Alomar el desconegut, ho són també centenars de mallorquins que han treballat en tots els camps de l'activitat humana, aportant el seu gra d'arena a l'avanç de la humanitat. També són desconeguts milenars de fets circumstàncies etc, relacionats amb la nostra realitat. En Gabriel Alomar és ara també un símbol de l'oblit; d'un oblit sistemàtic de la nostra realitat, de la nostra història, de la nostra llengua, de la nostra cultura, ... dins les nostres escoles. D'una escola i d'un ensenyament que han patit i han fet patir anys y anys d'alineació i opressió.

La programació que presentam a continuació és un guió indicatiu per mostrar als alumnes de les nostres escoles la imatge d'en Gabriel Alomar, però de res serviria, i tal volta inclús seria perjudicial si això quedàs com anècdota i no es converís en l'inici d'una pràctica constant; ensenyar la nostra realitat, lligar l'escola a la vida per formar homes capaços de, coneixent la realitat, canviar-la.

LLIBRERIA TURMEDA

HI TROBAREU TOT TIPUS DE LIBRES ESCOLARS
I MATERIAL PEDAGÒGIC, JOGUINES DIDÀCTIQUES
I LLIBRES EN GENERAL.

C/ BISBE CABANELLES, 7-A - TEL. 27 03 66 - CIUTAT DE MALLORCA

FORMULACIÓ D'OBJECTIUS GENERALS .
Introducció a la vida, obra i significació d'en Gabriel Alomar.

FORMULACIÓ D'OBJECTIUS ESPECÍFICS.

- 1.- Presa de consciència del desconeixement que tenim sobre la nostra realitat.
- 2.- Capacitat per entendre = la figura d'en Gabriel Alomar i la significació de la seva obra.
- 3.- Capacitat per extreure de l'obra d'en Gabriel Alomar els valors que ell defensa.

DETERMINACIÓ DE CONTINGUTS.

- Els esdeveniments històrics que emmarquen la seva obra. (Es pot veure el quadre cronològic adjunt).
- Característiques de la seva obra literària (Es poden veure en aquest sentit les següents obres: Pròleg de Santiago Rusiñol a "La columna de Foc" Ed, Noll. Palma de Mallorca 1973, I. J. M. Llopart "La literatura moderna a les Balears. Ed. Moll, - Palma de Mallorca).
- Característiques i significació de la seva tasca cultural i política. (Es poden veure els articles de Gabriel Janer Manila i d'Antoni Serra a "Lluc", Octubre de 1977. També s'han de consultar el pròleg d'Antoni Lluc Febrer a "El futurisme i altres assaigs", Edicions 62, Barcelona 1970, i la introducció d'Antoni Serra a "la pena de mort" Ed. J. Mascaró Pasarius. Palma de Mallorca. 1972. Col.lecció Turmeda.

ACTITUDS
Cal que tots -professors i alumnes- prenguin consciència de la significació actual de l'Obra d'en Gabriel Alomar i que aquesta programació sigui punt de partida d'una pràctica constant de coneixement i reflexió sobre la nostra realitat.

ESTRUCTURACIÓ DE L'APRENENTATGE I SELECCIÓ D'ESTRATEGIES

Les activitats que presentem són simplement indicatives i pensades, més bé per alumnes de 7e i 8e d'E.G.B. i de B.U.P. És precís que cada educador pensi la forma d'arribar als objectius -partint del propi grup de classe i en el marc en que es troba. Un esdeveniment pròxim, una notícia als diaris, etc. poden servir com a punt de partida.

ACTIVITATS:
OBJECTIUS (Veure el numero dels objectius específics)

- 1.- Cercar en els llibrer de text, que s'utilitzin -normalment, aquelles pàgines que facin referència a coses de Mallorca.
 - Fer una llista d'esdeveniments de la història de Mallorca que conegeu.
 - Mirar quants n'hi ha dins la classe que parlin i escriguin el català.
- 2.- Explicació del professor presentat en Gabriel Alomar i emmarcar-lo dins la seva època.
 - Confeccionar un mural amb dibuixos, retalls de diaris i revistes, etc. on quedin senyalats els esdeveniments més importants relacionats amb la vida i obra d'en Gabriel Alomar.
- 3.- Comentar i discutir els textos que adjuntam o d'altres que seleccioneu, Aquest textos són purament indicatius.

EVALUACIÓ
A través de les diverses intervencions, professors i alumnes, han de tenir molt clar que és precís que autoevaluïn constantment la comprensió i la pròpia capacitat de reflexió a partir de l'obra d'en Gabriel Alomar.

"La subsistència de la pena de mort és un perfil general, contra lo que podria semblar tal volta els qui aixequen les espatlles egoïstament, tot dient-se: Qué s'eme'n dona a mi d'una penalitat en qué mai cauré? Però, és que aquest bon burgés sap en quines apariències de crim pot tombar, o sota quin mostruós error jurídic pot esser inclòs? Es que ha meditat una revolució victoriosa plena de repressalies i de venjances? L'abolició del patíbul implicaria dolcificació general dels costums, privats i públics, i amb el transcurs dels anys seria una impossible natural per a la humanitat el restabliment de la pena de mort, com ho seria avui en les terres de la civilització el de la tortura judicial. Així com crec profundament que la pena de mort fomenta l'assassinat, crec que l'abolició fomentaria l'educació moral de l'home i del poble, moralitzant per de prompte el poder, com a representació veritable de les seleccions, dels més dignes. La societat no ha d'imaginar-se com una Medea qui degolla els fills davant el poble, ni com un Molc diví que devora els humans en sacrifici. En la protesta general que s' eleva de pertot arreu les vetlles d'execució, infantil de la futura consciència, humana, en lésdevehir del seu transformisme, reaccionant contra la consciència d'ahir, més pròxima als orígens gestivals."

Gabriel Alomar. La pena de mort.

Ed. J. Mascaró Passarius. Palma de Mallorca. 1972. Col.lecció Turmeda. Pgs.51-52).

'En el procés de les reivindicacions nacionals no s'ha de veure solament una ànsia justa de llibertat col·lectiva, respectable per si mateixa i sens previ examen. No: s'ha de veure també lo que guanyarà la civilització universal en cada una d'aquelles reivindicacions. En una paraula: hi ha un regionalisme just, lliberal, i regionalisme injust, tirànic. Aquella corrent alternativa, eterna linia ondulatòria que oscil·la gradualment dels sistemes de concentració en mans d'un autòcrata o d'un organisme als sistemes d'autonomia i atomisme, no és una disjuntiva matemàtica en qué es pugui optar, a priori i definitivament, per l'una i per l'altra forma, excloent i anatemitzant la contrària, com optaria una persa entre el déu bo i el déu mal. Cada sistema és bo a son temps, com a reacció contra una tirania - Cada sistema és a pernicios a son temps. com a adulteració d'una llibertat. Per aixó sols afirmen, avui per avui, que el catalanisme, a Espanya, com a protesta contra l'organisme d'un Estat inepte per a la modernització, és una reivindicació noble i justa. Tal volta ho serà demà, una aspiració unitària, que sotmeti a la llibertat i a la raó les col·lectivitats obstinades a continuar a l'infinit l'imperide les fórmules retudes. Tota aspiració que miri envers demà, acceptem-la i encoratgem-la. Tota aspiració que s'endreci a recomençar l'ahir, rebutgem-la i destruïm-la".

GABRIEL ALOMAR

El futurisme i altres assaigs.

Edicions 62. Barcelona. 1970 Col.lecció Antologia Catalana. Pg 52.

PAU I GUERRA

L'Ermita solitària damunt el puig s'assentà,
mirant la mar vençuda, mirant el cel nadiu;
brolla de les muntanyes una bavor ardenta;
callada dorm la terra son somni dolç d'estiu.

Una óliba, en la fosca, sinistra se lamenta;
a baix les ones baten en el penyal altiu;
i l'aguila sospira per la claror vinenta,
les ales acopades en el racó del niu.

Llavors és quan, com monstres perduts en la negror.
els gran vaixells de guerra, passant per l'horitzó,
al puig sagrat envien la forta lluminària.

dels reflectors espléndits, i dins la llum triomfal
puja de les grans viles l'himne sublim del Mal
i es sent l'horror futura d'una auba sanguinària.

Gabriel Alomar

La columna de foc.

Ed. Moll. Mallorca, 1973

Balenguera, Col.lecció de poesia nº7

Pag. 41

TAULES CRONOLÒGIQUES

(EXTRETES DEL LLIBRE D'EN GABRIEL ALOMAR "EL FUTURISME I ALTRES ASSAIGS")

(Edicions 62, Barcelona 1970)

	VIDA	HISTÒRIA	CULTURA
1873	Neix a Ciutat de Mallorca.	I República espanyola (fins el 1874).	
1874		Restauració borbònica (Alfons XII). — L'AIT és dissolta i actua en la clandestinitat. — Inici de l'anomenada «Febre d'or».	
1875		Inauguració dels Ferrocarrils de Mallorca.	
1876		Final de la III Guerra Carlina. — Nova Constitució (A. Canovas del Castillo).	
1877			<i>Las Nacionalidades</i> , de F. Pi i Margall.
1878			<i>El catalanismo</i> , de J. Mañé i Flaquer.
1881		Antoni Maura, ex-alumne de l'Institut Balear, elegit diputat.	
1882		V. Almirall funda el Centre Català.	
1883			<i>Also sprach Zarathustra</i> , de F. Nietzsche (fins el 1885).
1884		Conferència de Berlin (repartiment d'Àfrica per les grans potències).	
1885		Memorial de greuges. — Mort d'Alfons XII i regència de Maria Cristina.	<i>Der Ursprung der Familie, des Privateigentums und des Staats</i> , de F. Engels. — <i>The Man versus the State</i> , de H. Spencer.
1886		Crisi de la «Febre d'or».	<i>Lo catalanisme</i> , de V. Almirall.
1888	Comença a Barcelona els estudis de Dret i de Filosofia i Lletres.	Fundació de la UGT. — Exposició internacional de Barcelona.	<i>Umwertung aller Werte</i> , de F. Nietzsche. — <i>Le culte du moi</i> , de M. Barrès.
1889		Fundació de la II Internacional a París. — Votació a les Corts del sufragi universal. — El moviment emigratori, amb el de 1895, situa les Illes Balears al tercer lloc de les províncies espanyoles.	
1891		Encíclica <i>Rerum novarum</i> . — Aranzel proteccionista. — La filloxera a Mallorca (fins a començament de la nova dècada).	
1892		Inici de la crisi financera i política de l'Estat espanyol (esdevé decisiva el 1898). — Bases de Manresa.	<i>La Tradició Catalana</i> , de J. Torras i Bages. — Jaume Brossa comença a exercir una gran influència des de «L'Avenç».
1894		Cas Dreyfus.	
1895		Paralització del comerç mallorquí a causa de la guerra colonial.	
1896	Es llicencia en Filosofia i Lletres.	Procés de Montjuïc.	
1897			<i>Idearium español</i> , d'A. Ganivet.
1898		Guerra contra els EUA (pèrdua de les darreres colònies d'Amèrica).	
1899			<i>Hacia otra España</i> , de R. de Maertz. — <i>La cuestión regional</i> , de M. dels S. Oliver.
1901	Auxiliar de l'Institut de Ciutat de Mallorca (fins el 1909).		
1903			<i>Estetica come Scienza dell' espressione i linguistica generale. Teoria e espressione</i> , de B. Croce. — <i>Cosas de España</i> , de P. Gener.
1904	Comença a escriure a «El Poble Català». — <i>Un poble que es mor. Tot passant</i> .	Viatge d'Alfons XIII, acompanyat de Maura, a Mallorca.	<i>Positivismus und Idealismus in der Sprachwissenschaft</i> , de K. Vossler. — <i>Humanització de l'art</i> , de J. Alcover. — <i>Artículo</i> , de J. Maragall.
1905	<i>El futurisme</i> (conferència llegida l'any anterior).	Llei de jurisdiccions. — Assalt al «Cu-cut!» i a «La Veu de Catalunya». — Fundació del Foment de Turisme a Mallorca.	<i>Los pueblos</i> , d'Azorín.
1906	Envia una comunicació al I Congrés Internacional de la Llengua Catalana.	Moviment de la Solidaritat Catalana.	<i>La Nacionalitat Catalana</i> , d'E. Prat de la Riba. — Eugeni d'Ors comença a publicar el <i>Glosari</i> .
1908	<i>De poetització</i> .		<i>Materialisme i empiriocriticisme</i> , de V. I. Lenin.

- 1909 Oposicions a càtedra d'Institut (sense èxit). Setmana Tràgica, a Barcelona. — Constitució, a Mallorca, de l'associació regionalista L'Espurna. Primer manifest futurista de Marinetti (a «Le Figaro»).
- 1910 *Catalanisme socialista. — Negacions i afirmacions del catalanisme.* Del sentimiento trágico de la vida en los hombres y en los pueblos, de M. de Unamuno.
- 1911 Catedràtic d'Institut, a Gijón. — *La columna de joc.* Fundació de la CNT. La vida austera, de P. Corominas. — La ben plantada, d'Ors.
- 1912 Catedràtic a l'Institut de Figueres (fins el 1920). — *La pena de mort.*
- 1914 Comença la I Guerra Mundial (fins el 1918). — Organització de la Mancomunitat de Catalunya, davant la indiferència de les Illes Balears. — Pacte de Sant Gervasi. Gaziol comença a publicar a «La Vanguardia» (fins el 1936).
- 1915 *La Littérature Catalane Moderne.*
- 1916 Funda el Bloc Republicà Autonomista (amb Domingo i Layret). Ensayos, de M. de Unamuno (7 vols. fins el 1918).
- 1917 Forma part de la direcció del Partit Republicà Català (amb els mateixos polítics). — *La guerra a través de una àlma.* Revolució russa d'octubre. — Assemblea de Parlamentaris. — Creació a Mallorca del Centre Regionalista. — Mort d'E. Prat de la Riba. Nacionalisme i federalisme, d'A. Rovira i Virgili. — Surt el primer número d'«Un enemic del poble», de J. Salvat-Papasseit.
- 1918 *El frente espiritual.* Govern Maura-Cambó. Hojas del Sábado, de M. S. Oliver (6 vols. fins el 1920). — Humo de fábrica, de J. Salvat-Papasseit.
- 1919 És elegit diputat per Barcelona. — *Verba.* Vaga de La Canadiense, que acaba en general. — A Mallorca, avallot per la manca de subsistències (el director de «Foc i fum» és desterrat).
- 1920 Catedràtic a l'Institut de Ciutat de Mallorca. — Funda la Unió Socialista de Catalunya (amb R. Campalans i M. Serra i Morret). — *La formación de sí mismo.*
- 1921 Onada de terrorisme. — Desastre d'Annual. Cartes d'un visionari, de P. Corominas.
- 1922 Marxa de Mussolini sobre Roma.
- 1923 *La política idealista.* Dictadura de Primo de Rivera (fins el 1930). — Creació de l'Associació per la Cultura de Mallorca (fins el 1936). Geschichte und Klassenbewusstsein, de G. Lukács.
- 1924 Manifeste du Surréalisme, d'A. Breton. — *Trenta anys de província*, de M. S. Oliver (postuma). La deshumanización del arte, de J. Ortega y Gasset.
- 1925 Supressió de la Mancomunitat de Catalunya. — Primera època del turisme a Mallorca (fins el 1936). Antonio Gramsci comença els «Quaderns de la presó».
- 1926 Los ideas y las formas, d'E. d'Ors.
- 1928 La rebelión de las masas, de J. Ortega y Gasset.
- 1929 Ensulsiada de la Borsa a Nova York. — Exposició internacional de Barcelona. Filosofía i cultura, de J. Serra Hunter (vol. I; vol. II, 1932). The Meaning of Art, de H. Read. — La agonía del cristianismo, de M. de Unamuno. — Pel ressorgiment polític de Mallorca, de G. Forteza.
- 1930 Proclamació de la II República espanyola. — Generalitat de Catalunya. — I Congrés de la Federació Comunista Catalano-balear. Selected Essays, de T. S. Eliot.
- 1931 És elegit diputat a Mallorca per la Conjunció Federal-Socialista. — President de la Comissió Permanente de Instrucció Pública. Les Corts espanyoles aproven l'Estatut de Catalunya. — L'avantprojecte del de Mallorca és aprovat per la Diputació de les Balears, però no prospera.
- 1932 Ambaixador a Roma (fins el 1934). Hitler accedeix al poder. Revolució avortada a Catalunya i Astúries. — Comença el «Bienni Negre». La crise de la conscience européenne, de P. Hazard. — Sceptical Essays, de R. Russell.
- 1933 Humanisme mitjà, de J. Maritain. — Juan de Mariana, d'A. Machado.
- 1934 Viatge d'estudis a Itàlia.
- 1935 Guerra civil espanyola (fins el 1939).
- 1936 Reincorporat a l'Institut de Ciutat de Mallorca.
- 1937 Ministre plenipotenciari de la II República al Caire (fins el 1939).
- 1939 Treballa en l'ensenyament i col·labora a «Le Journal d'Egypte».
- 1941 Mor a l'hospital israelita del Caire. II Guerra Mundial (fins el 1945). Escape for Freedom, d'E. Fromm.

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA DE GABRIEL ALOMAR

- Un poble que es mor, Tot passant. Narrativa (1904).
El futurisme. Assaig (1904) Hi ha una edició recent a cura d'Antoni Lluç FERRER, amb el títol El futurisme i altres assaigs. (Edicions 62. Col.lecció - Antologia Catalana, Barcelona, 1970).
De poetització. Assaig (1908)
El Catalanisme socialista. Article (1910).
La columna de Foc . Poemes (1911). Novament editada per l'Editorial Moll. Col.lecció La Balanguera. Ciutat 1973).
La pena de mort. Assaig (1912). Hi ha una nova edició a Cura d'Antoni Serra (Llibres Turmeda Ciutat. 1973).
La Guerra a través de un alma. Assaig 1917.
El Frente Espiritual Assaig. 1918.
Verba. Assaig (1920) amb pròleg d'Azorin.
La formación de si mismo. Assaig (1923).
El meu catalanisme, Articles de Gabriel Alomar, a cura d'Antoni Serra. Revista "Randa", Ed. Curial - Barcelona. 1975.
El mallorquinisme polític, de Gregori Mir Ansel - Lluç, Edicions Catalanes de París. París, 1975. En aquesta obra hi ha recollits diversos articles de Gabriel Alomar.

Així mateix, Gabriel Alomar és autor de nombrosos prolegs, entre el quals destacarem el de: Ideario Español, de Mariano José de Larra; Del Born al Plata, de Santiago Rusiñol; Un invierno en Mallorca, de George Sand; Diccionari Filosòfic, de Voltaire; Huellas de las Constituyentes, de Sirval-Marcos Villari, de Bartomeu Soler; Mort de dama de Llorenç Villalonga.

BIBLIOGRAFIA SOBRE GABRIEL ALOMAR

- Aspectes del Modernisme, de Joan Lluís MARFANY, - Concretaments, el capítol Gabriel Alomar; oblidat. (Curial. Biblioteca de Cultura Catalana. Barcelona 1976).
Mallorca i el Silenci: Gabriel Alomar, d'Antoni SERRA (SERRA D'OR . Barcelona. 1973).
La literatura Moderna a les Balears, Josep. M. - LLOMPART (Editorial Moll. Col.lecció Els Treballs - i el Dies. Ciutat 1964).
Literatura catalana contemporània, de Joan FUSTER - (Curial Col.lecció Documents de Cultura Barcelona, 1972).
L'Aventura de "Nova Palma" de Jaume POMAR (Editorial MOLL Col.lecció Raixa, Ciutat 1976).
En ocasió d'un centenari: la poesia de Gabriel Alomar. de Josep M. LLOMPART ("Eivissa", de l'institut d'Estudis Eivissencs, Eivissa, 1973).
Gabriel Alomar, temps enrera... de Llorenç VILLA-LONGA ("Lluç" Ciutat, juny 1977).

Numero monogràfic de la revista "Lluç" dedicat a Gabriel Alomar amb articles de: Gabriel JANER MANILA, Josep M. Llompart, Sebastià VERD i Antoni Serra (octubre 1977), Als diaris de Ciutat de Mallorca des de 1963 fins a hores d'ara i especialment - durant aquesta dècada dels setanta, es poden consultar articles sobre Gabriel Alomar.

CLOENDA DEL

HOMENATGE

A

Gabriel Alomar

- TAULES RODONES,
- CONFERENCIES,
- CONCERTS,
- FINAL DE L'ÀMBIT DE PRODUCCIÓ LITERÀRIA
- VIATGE FANTÀSTIC PER LES POSSESSIONS DE MALLORCA.

CONCENTRACIÓ PER L'AUTONOMIA

(DIA 29 AL CAPVESPRE)

17 D'OCTUBRE - 1 NOVEMBRE

DIA 29 D'OCTUBRE

per

L'AUTONOMIA

18'30 → començarà a
la **PLAÇA ESPANYA.**

Carrer OMS,
RAMBLES i a

les 19'30 → a la **PLAÇA MAJOR..**

SI VOLS AUTONOMIA PER
LES NOSTRES ILLES,
ASSISTEIX A LA DIADA
D'HOMENATGE A GABRIEL
ALOMAR.

Parlaments,
Cançó Popular